

REVIZORSKI SUD

Europski revizorski sud zadužen je za reviziju financija EU-a. Kao vanjski revizor EU-a, Revizorski sud doprinosi poboljšanju financijskog upravljanja EU-a i djeluje kao neovisni zaštitnik financijskih interesa građana Unije.

PRAVNA OSNOVA

Članci 285. – 287. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

STRUKTURA

A. Članovi

1. Broj

Jedan član iz svake države članice (Ugovorom iz Nice službeno je potvrđena dotadašnja uobičajena praksa), dakle trenutačno 27.

2. Uvjeti

Članovi moraju:

- biti članovi ili bivši članovi tijela za vanjsku reviziju u svojim državama ili moraju biti posebno kvalificirani za izvršavanje takve dužnosti,
- dokazati da je njihova neovisnost nedvojbeno.

3. Postupak imenovanja

Članove imenuje:

- Vijeće kvalificiranom većinom,
- na temelju prijedloga države članice za člansko mjesto koje joj pripada,
- nakon savjetovanja s Europskim parlamentom.

B. Mandat

1. Trajanje

Šest godina s mogućnošću ponovnog izbora.

2. Stanje

Članovi Revizorskog suda uživaju iste povlastice i imunitet kao i suci Suda Europske unije.

3. Dužnosti

Članovi moraju biti „potpuno neovisni u obavljanju svojih dužnosti”. To znači sljedeće:

- ne smiju tražiti niti primati upute niti od jednog vanjskog izvora,
- moraju se suzdržati od svake aktivnosti koja nije u skladu s njihovim dužnostima,
- ne smiju se baviti nijednom drugom profesionalnom aktivnošću, bila ona plaćena ili ne,
- Sud Europske unije može ih smijeniti ako prekrše te uvjete.

C. Ustroj

Kolegij bira predsjednika među svojim članovima na razdoblje od tri godine uz mogućnost ponovnog izbora.

Revizorski sud organiziran je u pet vijeća koja su nadležna za određena rashodovna i prihodovna područja:

- Vijeće I: održivo korištenje prirodnim resursima
- Vijeće II: ulaganje u koheziju, rast i inkluziju
- Vijeće III: vanjsko djelovanje, sigurnost i pravda
- Vijeće IV: regulacija tržišta i konkurentno gospodarstvo
- Vijeće V: financiranje i upravljanje Europskom unijom

Svako vijeće ima dva područja odgovornosti: prvo, za donošenje tematskih izvješća, posebnih godišnjih izvješća i mišljenja i drugo, za pripremu nacrtu zapažanja za godišnja izvješća o općem proračunu EU-a i Europskom razvojnom fondu te nacrtu mišljenja koje zatim Sud usvaja u punom sastavu.

Sud ima oko 900 zaposlenika, a sjedište mu je u Luksemburgu.

OVLASTI

A. Revizije Revizorskog suda

1. Područje nadležnosti

Nadležnost Revizorskog suda obuhvaća reviziju sve računovodstvene dokumentacije prihoda ili rashoda Europske unije ili njezinih tijela. On provodi revizije kako bi u razumnoj mjeri jamčio:

- pouzdanost godišnje računovodstvene dokumentacije EU-a (financijska revizija),
- zakonitost i pravilnost povezanih transakcija (revizija usklađenosti) te
- dobro financijsko upravljanje (revizija uspješnosti).

2. Metode revizije

Revizija Revizorskog suda trajnog je karaktera i može se provesti prije zaključivanja poslovnih knjiga za određenu financijsku godinu. Temelji se na dokumentaciji i može se provoditi na licu mjesta:

- u institucijama i agencijama EU-a,
- u svakom tijelu koje u ime Unije upravlja prihodima ili rashodima,
- kod bilo koje fizičke ili pravne osobe koja prima sredstva iz proračuna EU-a.

U državama članicama revizija se provodi u suradnji s nacionalnim vrhovnim revizorskim institucijama. Subjekti revizije dužni su Revizorskom sudu proslijediti sve dokumente i informacije koje on smatra važnima za obavljanje svoje zadaće.

Revizorski sud nema ovlast za provođenje istraga, stoga o slučajevima prijave i korupcije obavješćuje Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) koji potom provodi istragu o njima.

3. Revizorska izvješća

Nakon revizija Sud objavljuje:

- godišnja izvješća o izvršenju proračuna EU-a i Europskog razvojnog fonda, uključujući izjavu o jamstvu,
- posebna godišnja izvješća o agencijama EU-a, decentraliziranim tijelima i zajedničkim poduzećima,
- tematska izvješća o važnim temama, osobito o pitanjima dobrog financijskog upravljanja i konkretnim rashodovnim područjima ili područjima politika,
- preglede koji obuhvaćaju politike i teme upravljanja iz široke perspektive, analiziraju područja ili pitanja koja još nisu revidirana ili utvrđuju činjeničnu osnovu za određene teme (do rujna 2019. ti su pregledi bili razvrstani u nekoliko potkategorija: panoramski pregledi, informativni dokumenti i brze analize).

B. Savjetodavne ovlasti

U skladu s člankom 287. stavkom 4. UFEU-a, druge institucije mogu od Revizorskog suda zatražiti mišljenje kad god to smatraju prikladnim. Mišljenje Revizorskog suda obvezno je kad Vijeće:

- donosi financijske uredbe kojima se utvrđuje postupak izrade i izvršenja proračuna te postupak financijskog izvještavanja i revizije računa,
- određuje metode i postupke kojima se vlastita sredstva EU-a stavljaju na raspolaganje Komisiji,
- utvrđuje pravila koja se odnose na odgovornost financijskih kontrolora, dužnosnika za ovjeravanje i računovodstvenih službenika ili
- donosi mjere u svrhu borbe protiv prijevera.

JAMSTVENA IZJAVA I STOPA POGREŠKE

Revizori su izrazili pozitivno mišljenje o pouzdanosti računovodstvene dokumentacije EU-a za 2018., tj. odobrili su je, kao i svake godine od 2007. U prihodima za 2018, kao i za 2017., nisu postojale značajne pogreške.

Velik dio rashoda iz 2018. također nije imao značajne pogreške. Stoga je Revizorski sud treću godinu zaredom izdao uvjetno (a ne nepovoljno) mišljenje o zakonitosti i

pravilnosti povezanih transakcija (to je treći put otkad je Revizorski sud počeo davati godišnje jamstvene izjave 1994.). Posljednje desetljeće pokazuje značajan napredak: između 2006. i 2011.: Komisija je uspješno poboljšala financijsko upravljanje i smanjila stopu pogreške sa 7 % 2006. na 3,9 % 2011. godine. Iako je stopa pogreške porasla na 4,8 % 2012., ona se od tada poboljšava svake godine: (4,7 % 2013., 4,4 % 2014., 3,8 % 2015., 3,1 % 2016., 2,4 % 2017.), s malim pomakom 2018. na 2,6 %.

U svojem godišnjem izvješću za 2018. Revizorski sud skrenuo je pozornost na činjenicu da i dalje postoje određeni problemi, osobito kad je riječ o plaćanjima iz proračuna EU-a korisnicima na temelju njihovih izjava prethodno nastalih troškova, koja ponekad podliježu složenim pravilima. S obzirom na skori završetak višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2020. – 2014., Sud je naglasio i da niske stope apsorpcije strukturnih i investicijskih fondova mogu stvoriti pritisak na potrebe za plaćanjima na početku novog VFO-a. Nadalje, činjenica da se proračunom EU-a podupiru jamstva u iznosu od 92,8 milijardi EUR dovodi do povećane izloženosti riziku. Oba pitanja treba riješiti u sljedećem VFO-u.

ULOGA EUROPSKOG PARLAMENTA

Revizorski sud osnovan je 1977. godine na inicijativu Europskog parlamenta. Godine 1993. postao je institucija EU-a. Od tada pomaže Parlamentu i Vijeću u nadzoru nad izvršenjem proračuna. Godišnja izvješća i tematska izvješća osnova su godišnjeg postupka davanja razrješnice Parlamenta.

Članovi Revizorskog suda pozivaju se da predstave svoja izvješća na sjednicama odbora (na sjednicama Odbora Europskog parlamenta za proračunski nadzor (CONT) i specijaliziranih odbora) te da odgovore na pitanja zastupnika u Europskom parlamentu. Svake godine Revizorski sud i Odbor Parlamenta za proračunski nadzor (CONT) održavaju nekoliko sjednica na kojima članovi odbora CONT sa članovima Revizorskog suda raspravljaju o svojim političkim prioritetima, o godišnjem programu rada Revizorskog suda, detaljnoj organizaciji suradnje itd. Jednom godišnje predsjednik Europskog revizorskog suda prisustvuje sjednici Konferencije predsjednika odbora Europskog parlamenta kako bi predstavio godišnji program rada Revizorskog suda i pozvao sve odbore da podnesu svoje prijedloge za sljedeću izradu programa. Parlament svoje stavove o tim pitanjima iznosi i u svojim godišnjim rezolucijama o razrješnici za Revizorski sud.

Treba napomenuti i to da kandidati za članove Revizorskog suda u postupku imenovanja imaju saslušanje pred članovima Odbora za proračunski nadzor. Nadalje, stručnim mišljenjem Revizorskog suda pomaže se zastupnicima u Europskom parlamentu pri izradi nacrtu zakonodavnih dokumenata o financijskim pitanjima.

Michaela FRANKE / Rudolfs Verdins
05/2020

